

การศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ
SQ3R ที่มีต่อความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3
A STUDY OF THE RESULTS OF THE LEARNING EXPERIENCES OF
STORYTELLING IN SQ3R TECHNIQUE ON THE ABILITY OF THE
BRAIN IN LIFE MANAGEMENT AND THE DESIRABLE
CHARACTERISTICS OF EARLY CHILDHOOD IN LEVEL 3

¹กฤษกร คำเห็น, ²เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม, ³นันทชนนภพ ปาลินทร และ ⁴ภรณ์ แก้วลี

¹Kodchakorn Khamhen, ²Charuenwit Sompongtham

³Nontachanonkpapob Palintorn and ⁴Pornranee Kaelee

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย

Ratchathani University, Thailand.

¹Kodchakorn007.kk@gmail.com

Received December 25, 2021; Revised February 12, 2022; Accepted March 20, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R กับ การจัดประสบการณ์แบบปกติ และ 3) เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ที่

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.,บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

³ อาจารย์ ดร.,บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

⁴ อาจารย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R กับการจัดประสบการณ์แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ เด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาล 2 (ถนนบำรุงเมือง) สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครพนม จำนวน 29 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้คือ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R 2) แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R 3) แบบประเมินทักษะความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิต และ 4) แบบประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test (Independent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิต และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยออกแบบและพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (E1 /E2) เท่ากับ 80.26/83.79 2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R สูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R สูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมการเรียนรู้; รูปแบบการสอนแบบ SQ3R; การบริหารจัดการชีวิต; คุณลักษณะที่พึงประสงค์

Abstract

The purposes of this research included: 1) to develop a set of learning experiences through storytelling activities in SQ4R technique on the ability of the brain in life management and the desirable characteristics of early childhood in the 3rd kindergarten with the efficient criteria 75/75; 2) to compare between the ability of the brain in life management of early childhood in the 3rd kindergarten by a set of learning experiences through storytelling activities in SQ4R technique and the traditional methods; and 3) to compare the desirable characteristics of early childhood in the 3rd kindergarten, Thetsaban 2 School (Thanon Bamrung Mueang Road), under the Department of Local Administration, Nakhon Phanom Province who had learning experiences through storytelling activities in SQ4R technique and the traditional methods.

The sample group consisted of 29 students in the 3rd kindergarten, academic year 2020, Thetsaban 2 School (Thanon Bamrung Mueang Road), under the Department of Local Administration, Nakhon Phanom Province. The sampling group was acquired through Cluster Random Sampling. The research instruments included: 1) a set of storytelling activities through SQ4R technique; 2) learning experience plans through a set of storytelling activities through SQ4R technique; 3) an assessment form of the ability of the brain in life management; and 4) a desirable characteristics assessment form. Statistics used were mean, standard deviation, and t-test (Independent Samples). The results of this research were as follows. 1) The learning experience plan designed and developed by the researcher through storytelling activities in SQ4R technique on the ability of the brain in life management and the desirable characteristics of early childhood in the 3rd kindergarten was efficient in accordance with the criteria (E1/E2) at 80.26 / 83.79. 2) Comparison of the results of the ability of the brain in life management of early childhood in 3rd kindergarten who had learning experiences through storytelling activities in SQ4R technique was significantly higher in statistics than the traditional methods at 0.05 level. 3) Comparison of the results of the desirable characteristics of early childhood in 3rd kindergarten, Thetsaban 2 School (Thanon Bamrung Mueang Road), under the Department of Local Administration, Nakhon Phanom Province who had learning experiences through storytelling activities in SQ4R technique was significantly higher in statistics than the traditional methods at 0.05 level.

Keywords : Set of Storytelling Activities; SQ3R Technique; Life Management; Desirable Characteristics

บทนำ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุข มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

เด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความเป็น

มนุษย์ การสร้างรากฐานที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจให้กับเด็กในวัยนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะช่วงแรกเกิด ถึง 6 ปีเป็นระยะที่มีความสำคัญในการวางรากฐานคุณภาพชีวิตของเด็ก (จิตตินันท์ เดชะคุปต์, 2555) การที่เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จริยธรรม บุคลิกภาพและสังคม ในทิศทางที่ถูกต้องจะเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาขั้นต่อไปได้อย่างมั่นคง อีกทั้งเด็กในวัยนี้สามารถปลูกฝังพฤติกรรมและการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ง่าย ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่สำคัญของชีวิต จึงควรมีการเตรียมพร้อมเพื่อให้เด็กเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต (ราศี ทองสวัสดิ์, 2559) การวางรากฐานทักษะด้านการคิดและการตัดสินใจที่จะช่วยให้เด็กสามารถกำกับตนเองไปสู่เป้าหมาย ทักษะเหล่านี้มีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิตในระยะยาวมากกว่า ความฉลาดทางเชาว์ปัญญา (IQ) และการอ่านออกเขียนได้บวกเลขเป็น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่การศึกษาปฐมวัยควรต้องเน้นส่งเสริมและพัฒนาการคิดของเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่สอดคล้องกับศักยภาพการพัฒนาสมองของมนุษย์ และเป็นความท้าทายอย่างยิ่งที่ผู้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยจำเป็นต้องปรับวิธีคิดและแนวทางปฏิบัติ โดยนำองค์ความรู้ทางประสาทวิทยาศาสตร์ด้านการพัฒนาสมองในประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้านมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการดูแลเด็กไทยให้เติบโตเต็มศักยภาพสมอง เพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีรู้จักคิด รู้จักตัดสินใจ รู้จักกำกับตนเองไปสู่ความสำเร็จ พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21

Executive Functions (EF) ทำให้มนุษย์เราไม่คิดอะไรด้านเดียวและตอบสนองในแบบเดียวกันซ้ำ ๆ มีความคิดยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนความคิดไปตามสถานการณ์ต่าง ๆ และเมื่อเรามีความคิดเชิงบริหาร ก็จะช่วยให้เราปรับความคิดและพฤติกรรมให้เข้ากับบริบทของสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทักษะ EF เป็นทักษะที่สามารถฝึกได้ พัฒนาได้ เป็นทักษะที่ติดตัวไปตลอดชีวิต ส่งผลให้มีชีวิตที่ประสบความสำเร็จ มีความสุข เป็นคนดี เก่งทั้งการเรียน การงาน และการดำเนินชีวิต ทักษะด้านการคิดเชิงบริหาร (Executive Functions: EF) ช่วยให้เรากำกับตนเองเพื่อไปสู่เป้าหมายได้ โดยมีสมองส่วนหน้าสุด ทำงานร่วมกับสมองอีกหลายส่วน ช่วยให้เรากำกับตนเองในด้านอารมณ์ ความคิด และการกระทำ ไม่หุนหันพลันแล่น คิดไตร่ตรองก่อนทำ ทักษะด้านการคิดเชิงบริหารพัฒนาอย่างมากในเด็กปฐมวัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในเด็กวัยเรียนจนถึงวัยรุ่นสัมพันธ์กับการพัฒนาของสมองส่วนหน้าสุด เด็กแต่ละคนมีทักษะด้านการคิดเชิงบริหารมากน้อยต่างกันเด็กที่มีทักษะด้านการคิดเชิงบริหารดีกว่าจะมีความพร้อมและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีกว่า (Isquith et al., 2014) เด็กที่มีทักษะด้าน EF ดีกว่าจะมีความพร้อมในการเรียนมากกว่าและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าเมื่อเทียบกับเด็กที่มีทักษะด้าน EF ด้อยกว่า

นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล 2557 กล่าวถึง ผลการสำรวจพัฒนาการทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จของเด็กวัย 2-6 ปีจากกลุ่มตัวอย่าง 2,965 คนทั่วทุกภาคของประเทศไทยในช่วง

ปี 2558-2559 ด้วยแบบประเมินพัฒนาการด้าน EF ในเด็กปฐมวัย พัฒนาโดยมหาวิทยาลัยมหิดลภายใต้โครงการวิจัยที่สนับสนุนโดยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข พบว่าปัจจุบันมีเด็กวัย 2-6 ปี ที่มีปัญหาพฤติกรรมที่เป็นความบกพร่องของ EF ประมาณ 30% คือเป็นเด็กที่มีความบกพร่องอย่างชัดเจน 16% และบกพร่องเล็กน้อย 14% ซึ่งใกล้เคียงกับจำนวนเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการด้าน EF ลำช้า คือพบประมาณ 29% โดยเป็นเด็กที่มีพัฒนาการด้าน EF ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างชัดเจน 14% และต่ำกว่าเกณฑ์เล็กน้อย 15% ทั้งนี้ทักษะสมองด้าน EF ที่เป็นปัญหามากเป็นอันดับ 1 คือ ปัญหาด้านการหยุด 2. ปัญหาด้านความจำขณะทำงาน และ 3. ปัญหาการควบคุมอารมณ์ ซึ่งจะส่งผลด้านลบต่อความพร้อมและความสำเร็จทางการเรียนในระดับที่สูงขึ้นไป

จากรายงานประจำปี 2562 พบว่า เด็กปฐมวัยในโรงเรียนเทศบาล สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ขาดทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ คือความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิต ขาดความสามารถในการจัดระบบและจัดการสิ่งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม กำกับควบคุมตนเองไม่ได้ขาดความคิดยับยั้งชั่งใจ ไม่สามารถคิดคาดการณ์ไปข้างหน้าได้ ขาดความสามารถในการจัดการสิ่งต่างๆรอบตัว ขาดความคิดริเริ่มลงมือทำ ไม่สามารถจัดการกับความเครียดและอารมณ์ได้ ขาดความมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ ตลอดจนขาดการวางแผนในการทำงานระยะยาว ส่งผลให้เด็กไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆที่พบในชีวิตประจำวันได้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม, 2562)

จากการทบทวนงานวิจัยและพิจารณาวัตถุประสงค์ผู้วิจัยพบว่า การเรียนแบบ SQ3R มีจุดเด่น คือ มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ SQ3R เป็นแนวทางหนึ่งที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการฟังนิทานจากครูมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีสมาธิจดจ่อในการทำกิจกรรม ฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหา ร่วมกัน มีพัฒนาความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีวินัยในการเรียนรู้ได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเล่นทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R กับการจัดประสบการณ์แบบปกติ

3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเล่นทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R กับการจัดประสบการณ์แบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเล่นทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 16 ห้อง รวม 486 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนเทศบาล 2 (ถนนบำรุงเมือง) สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม จำนวน 29 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ชุดกิจกรรมการเล่นทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R จำนวน 20 ชุด มีค่าดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objectives Congruence : IOC) ได้ค่าเฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 0.8-1.0

2.2 แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเล่นทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R จำนวน 20 แผน มีค่าประเมินความเหมาะสมของแผนเท่ากับ 4.80

2.3 แบบประเมินทักษะความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิต มีค่าดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objectives Congruence : IOC) เฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 0.8-1.00 ความยากง่าย 0.58-0.80 ค่าอำนาจจำแนก 0.56-0.80 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ 0.98

2.4 แบบประเมินพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีค่าดัชนีความ

สอดคล้องข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objectives Congruence : IOC) เฉลี่ยรายข้อเท่ากับ 0.8-1.00 ความยากง่าย 0.54-0.80 ค่าอำนาจจำแนก 0.52-0.80 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ 0.97

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเสนอค่าสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเชิงปริมาณของผู้ตอบแบบสอบถาม ขั้นตอนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติแบบอธิบายและแบบอ้างอิงในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล กล่าวคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบ t-test (Independent Samples) เพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตารางต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการหาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R

จำนวนนักเรียน	(E1)		(E2)	
	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม
29	80	1862	10	249
	80.26		85.86	

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R กับการจัดประสบการณ์แบบปกติ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเล่านิทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R กับการจัดประสบการณ์แบบปกติ

การจัดการเรียนรู้	N	$\bar{X}$	(S.D.)	t	p-value
แบบ SQ3R	29	55.55	2.94	17.96**	.0001
แบบปกติ	35	40.51	3.40		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเล่านิทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R กับการจัดประสบการณ์แบบปกติ ดังแสดงตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเล่านิทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R กับการจัดประสบการณ์แบบปกติ

การจัดการเรียนรู้	N	$\bar{X}$	(S.D.)	t	p-value
แบบ SQ3R	29	19.34	6.64	4.06**	.0001
แบบปกติ	35	14.06	2.20		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาการจัดประสบการณ์การเล่านิทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลชุดกิจกรรมการเล่านิทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (E1 /E2) เท่ากับ 80.26/85.86 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการสอนแบบ SQ3R เป็นวิธีการที่มุ่งเน้นการสอนการเปลี่ยนหัวข้อให้เป็นประโยคคำถาม โดยการฝึกให้ผู้เรียนกวาดสายตาตามหาหัวข้อเรื่อง แล้วเปลี่ยนหัวข้อนั้นๆ เป็นคำถาม สอนและฝึกให้ผู้เรียนบันทึกสิ่งที่ได้จากการอ่าน

เมื่ออ่านจบข้อความแล้ว และฝึกให้ผู้เรียนทบทวนโดยการตรวจสอบบันทึกที่เขียนไว้ รูปแบบนี้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการสอนอ่านโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกผู้เรียนในด้านการอ่าน การทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน จดบันทึกความคิดที่สำคัญ และการสรุปโดยมองภาพรวมของเรื่อง มีองค์ประกอบสำคัญ คือหัวข้อเรื่องที่ให้ผู้เรียนได้อ่านการเปลี่ยนหัวข้อเรื่องที่อ่านเป็นคำถาม การอ่านเพื่อหาคำตอบ การจดบันทึกความคิดสำคัญ และการสรุปโดยมองภาพรวมของเรื่อง ซึ่งสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้อ่านให้สูงขึ้นสามารถจับใจความและสรุปความได้ มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การอ่านสำรวจ การตั้งคำถาม การอ่านอย่างรอบคอบ การจดจำหรือท่องจำและการทบทวน สอดคล้องกับวิสามาส ชันชัยภูมิ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้กิจกรรมการเล่นิทาน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/1 โรงเรียนกุดดัมสามัคคีวิทยา อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ กิจกรรมการเล่นิทาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.58/86.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับพิมพ์สิริ เจริญกิจ (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนการอ่านจับใจความภาษาไทยที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าชุดการสอนอ่านจับใจความภาษาไทยที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ พบว่า ชุดการสอนอ่านจับใจความภาษาไทยที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.48/87.93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และมีเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดการสอนการอ่านจับใจความภาษาไทยที่ใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของปิมปภา ร่วมสุข (2558) ได้ศึกษาการสร้างสื่อนิทานเพื่อพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมด้านความมีน้ำใจในเด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของสื่อนิทานที่สร้างขึ้นต่อพฤติกรรมคุณธรรมความมีน้ำใจของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่าผลการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อนิทานที่ผู้วิจัยสร้างได้ค่าประสิทธิภาพ 86.11/84.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การสร้างสื่อนิทานให้มีประสิทธิภาพนั้น พบว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างอย่างชัดเจนและการศึกษาข้อมูลเพื่อสร้างเนื้อหาภาษารูปเล่มภาพประกอบคู่มือในการเล่นิทานรวมถึงการใช้เทคนิคเพื่อให้ิทานมีความน่าสนใจ ได้แก่การสร้างิทานสองเรื่องโดยให้ตัวละครมีความแตกต่างกันแบบคู่ตรงข้ามการจูงใจโดยใช้ความกลัวรวมถึงการใส่เนื้อหาที่ทำให้เด็กมีส่วนร่วม เช่นเสียงร้องของตัวละครสามารถ กระตุ้นความสนใจได้เป็นอย่างดีนอกจากนี้การสร้างตัวละครที่มีความน่าสนใจและเป็นแบบอย่างที่ดีจะทำให้เด็กชื่นชอบและเลียนแบบพฤติกรรมที่ดีของตัวละคร

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเล่นิทานในรูปแบบการสอนแบบ

SQ3R สูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนแบบ SQ3R มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียน เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภรณ์ สุกุลเหลืองอร่าม (2554) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไผ่ดำพิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเชก ระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R กับกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค KWLH-Plus พบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R กลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค KWLH-Plus พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของณฤมล จีวแพ (2553) ได้ศึกษาผลการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสวัสดีวิทยา สำนักงานเขตวัฒนา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม เสริมประสบการณ์เล่านิทานประกอบภาพ มีพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมการเล่านิทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R สูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนแบบ SQ3R มีจุดประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อที่จะได้พัฒนาเด็กให้ครบทุกด้านเป็นจุดสำคัญที่จะนำไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ในเนื้อหาบทเรียน โดยเฉพาะความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กวัยนี้ต้องการความรัก ความอบอุ่น ต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับ พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคคลใกล้ชิดตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของชนาธิป บุปผามาศ (2553) ได้ศึกษา การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอัสปประกอบคำถาม กลุ่มเด็กปฐมวัยชายหญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ผลการวิจัยพบว่าการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองจัดกิจกรรมการเล่านิทานอัสปประกอบคำถามสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า การคิดเชิงเหตุผลด้านการเปรียบเทียบและด้านการสรุปความ สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการจัดประเภท สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 สอดคล้องกับการศึกษาของ Rubin and Maion (2005) ได้ศึกษาชั้นพัฒนาการทางการเล่นของเด็กความสามารถในการแยกการจัดหมู่ การจัดประเภทของสิ่งต่าง ๆ การยอมรับความคิดเห็นและทัศนะของผู้อื่น ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการทางการเล่นของเด็กมีความสัมพันธ์กันในทางบวก นั่นคือ การที่เด็กได้เล่นมากๆ จะทำให้เด็กยอมรับความคิดเห็นและทัศนะของผู้อื่นได้ดี ตลอดจนมีความสามารถในการแยกการจัดหมู่ การจัดประเภทของสิ่งต่าง ๆ ได้ดีด้วยถ้าได้รับการเล่น สอดคล้องกับการศึกษาของ Bar –Taf และคณะ (2012) ได้ศึกษาเชิงสังเกตพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัยในการทำกิจกรรมอิสระ พบว่าโดยปกติแล้วพฤติกรรมการช่วยเหลือของเด็กไม่ได้เพิ่มขึ้นตามอายุแต่จะแสดงพฤติกรรมการช่วยเหลือที่เป็นแบบจินตนาการน้อยลงและแสดงพฤติกรรมการช่วยเหลือจริง ๆ มากขึ้นและเด็กช่วยเพื่อนด้วยการปลอมใจในสถานการณ์จริง ๆ บางครั้งช่วยเหลือ ตนเองด้วยการให้ของแก่เพื่อนในสถานการณ์จริงน้อยลงเมื่ออายุมากขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษา ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเล่นนิทานในรูปแบบการสอนแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของเด็กปฐมวัย ชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 2 (ถนนบำรุงเมือง) สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยพบว่า ควรมีการพัฒนานวัตกรรมให้มีความหลากหลายเพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย เพราะศักยภาพและการรับรู้ของเด็กมีความแตกต่างกันและการใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบ SQ3R เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการฟังนิทานจากครูมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีสมาธิจดจ่อในการทำกิจกรรม ฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหาาร่วมกัน มีพัฒนาความสามารถของสมองในการบริหารจัดการชีวิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีวินัยในการเรียนรู้ได้

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม. (2562). รายงานประจำปี 2562.

นครพนม: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครพนม.

จิตตินันท์ เดชะคุปต์. (2555). *เจตคติและความพึงพอใจในการบริการ*. เอกสารประกอบการเรียนการสอน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- จิราภรณ์ สุกุลเหลืองอร่าม. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ญาณวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไผ่ดำวิทยาคม
 รังษีมงคลเกษม ระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R กับกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค
 KWLH-plus. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชนาธิป บุปผามาศ. (2553). การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่า
 นิทาน อีสปประกอบคำถาม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร.
- นฤมล จิวแพ. (2553). ผลการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของเด็ก
 ปฐมวัย. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล. (2557). เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง สมอของเด็กพิเศษ:
 แนวคิดใหม่ ในการกระตุ้นกลไกพื้นตัวตามธรรมชาติของสมอง. กรุงเทพฯ:
 มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปิมปภา ร่วมสุข. (2558). การสร้างสื่อการสอนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมด้านความมีน้ำใจ
 ในเด็กปฐมวัย. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิมพ์สิริ เจริญกิจ. (2554). การพัฒนาชุดการสอนอ่านจับใจความภาษาไทย ที่ใช้วิธีการสอน
 อ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. บัณฑิตวิทยาลัย :
 มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราศี ทองสวัสดิ์. (2559). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาปฐมวัยในประมวลสาระชุด
 วิชาการ บริหารสถานศึกษาปฐมวัย. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิสามาส ชันชัยภูมิ. (2553). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ชั้น
 อนุบาลปีที่ 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Bar –Taf et al. (2012). *Organization Development & Change*. Mason, OH: South
 Western.
- Isquith et al. (2014). *(How learning works: Seven research-based principles for
 smart teaching*. United State of America: Jossey-Bass.
- Rubin and Maion. (2005). *Thinking Sex: Notes for a Radical Theory of the
 Politics of Sexuality*. New York: Routledge.